

Vattenriket®

10 år som biosfärområde

Bra för natur och människa

2005 utsåg Unesco Kristianstads Vattenrike till ett biosfärområde. Tio år har gått sedan den festliga invigningen vid Lillö. I tio år har Vattenriket fungerat som ett modellområde där vi visar att det går att kombinera bevarande och utveckling av landskapets värden. Biosfärområdets arbete utgår från ett landskapsperspektiv. De första åren arbetade vi med våtmarksområdet längs Helge å. Sedan har vi fortsatt med de värdefulla sandiga odlingsmarkerna, den tätortsnära naturen, dynlandskapet och Hanöbukten. Totalt har vi identifierat tio temaområden.

Biosfärverksamheten bygger på dialog och samverkan med markägare, föreningar, organisationer och myndigheter på lokal, regional och internationell nivå. Att samla in, sprida och använda ny kunskap är viktiga delar i arbetet. Målet är att på en gång bevara och utveckla landskapets värden - för att skapa socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar samhällsutveckling. Tranmatningen på fältet vid besöksplats Pulken är ett sätt att minska skadorna på böndernas åkrar och samtidigt ge naturintresserade möjlighet att se trandans på nära håll.

2010 invigdes naturum Vattenriket. Vi fick ett skyltfönster för biosfärarbetet och för den härliga naturen vi har inpå knuten. Ute i Vattenriket har vi anlagt 21 besöksplatser med information, fågeltorn, breda spänger och leder så alla kan uppleva området. På Biosfärenheten och naturum Vattenriket arbetar ekologer, informatörer, naturvägledare och pedagoger med att bevara, utveckla och stödja landskapets värden på ett sätt som är bra för både natur och människa. Här visar vi ett axplock av det vi arbetat med under biosfärområdets första tio år. Nu tar vi sats för ytterligare tio framgångsrika år.

Carina Wettemar

Carina Wettemar
Koordinator Biosfärområde Kristianstads Vattenrike

Tio goda exempel på biosfärrarbete

FOTO: MARIE GRÖNVOLD

Breda gångar och spänger gör Vattenrikets besöksplatser tillgängliga för alla.

FOTO: SUSSIE SÖDERLUNDH

Tranmatning vid Pulken minskar skadorna på åkrarna och ger möjlighet att se trandans på nära håll.

FOTO: KARIN MAGTORN

Naturum Vattenriket – biosfärrådets besökscenter lockar besökare från när och fjärran.

BÅDE BEVARA OCH ANVÄNDA LANDSKAPET

Biosfärråderna arbetar för nyttja landskapets värden på ett hållbart sätt genom att:

Bevara biologisk och kulturell mångfald, ekosystem och landskap.

Utveckla samhället på ett långsiktigt hållbart sätt

Stödja demonstrationsprojekt, forskning och miljöövervakning.

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Nya våtmarker minskar mängden näring i Hanöbukten och skapar fina fågelmiljöer.

MÅNGA NÖJDA BESÖKARE

”Fantastiskt imponerande! Jag ska rekommendera alla mina vänner detta. Tack!”

”Massor av nya kunskaper om växter, djur, småkryp”

”Hit vill vi komma igen!”

”Efter att ha besökt Naturum och Vattenriket funderar vi allvarligt på att flytta till Kristianstad!”

FOTO: SVEN-ERIK MAGNUSSON

Nya naturreservat skyddar viktig natur och bevarar hotade arter i både vått och torrt.

FOTO: PATRIK OLOFSSON/N

Malen är tillbaka i Helge å. Provfisken visar att utplanteringar i Vattenriket har lyckats.

BIOSFÄRRÅDET GER KLIRR I KASSAN

På tio år har biosfärrådet fått 40 miljoner kronor i statliga bidrag till naturvård. Dessutom bidrar Vattenriket med naturum med 25 miljoner om året i turistekonomisk vinst och hjälper till att bygga varumärket Kristianstad.

KRISTIANSTADSBLADET 5 MAJ 2011

Vattenriket är bäst i världen

Världsledande forskare lyfter fram Vattenrikets arbete med dialog och samverkan.

FOTO: PATRIK OLOFSSON/N

På den multifunktionella golfbanan i Åhus samsas golf, naturvård och friluftsliv.

FOTO: SAM PETERSON

Biosfärläger ger sommarlovslediga barn roliga och lärorika upplevelser i Vattenriket.

FOTO: ÅSA PEARCE

Biosfärrambassadörer sprider glädje och kunskap om Vattenriket.

Vad är ett biosfärområde?

Biosfärområden är modellområden för hållbar utveckling. I biosfärområden finns höga kulturhistoriska och biologiska landskapsvärden. Arbetet går ut på att bevara, utveckla och stödja värdena.

Det är FN-organet Unesco som utser biosfärområden. I hela världen finns drygt 600 biosfärområden. I Sverige har vi fem: Kristianstads Vattenrike, Vänerskärsgården med Kinnekulle, Blekinge Arkipelag, Älvlandskapet Nedre Dalälven och Östra Vätternbranterna.

Kristianstads Vattenrike

Vattenriket är landets äldsta biosfärområde. Det bildades 2005 och omfattar nästan hela Kristianstads kommun. Ett område som stäcker sig från åsarnas skogar ner över slätten, genom staden Kristianstad och Helgeåns våtmarksområde vidare ut i Hanöbukten. Arbetet drivs av Biosfärenheten med naturum Vattenriket som besökscentrum. Huvudman är Kristianstads kommun. Här arbetar vi med att bevara och utveckla landskapet i så att det blir bra för både natur och människa!

Periodic Review

En "Periodic review" är en omfattande utvärdering som biosfärområden gör vart tionde år. Här granskas biosfärområdets verksamhet och Unesco bestämmer om området får fortsätta vara ett biosfärområde. 2015 är det Biosfärområde Kristianstads Vattenrikes tur att utvärderas.

Vattenriket

Kristianstads
kommun

